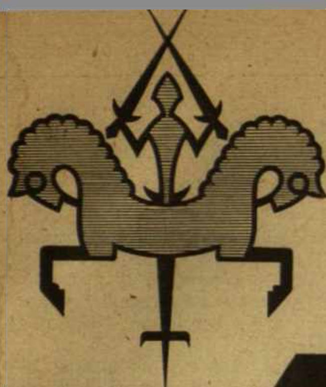

AIDAI

Lietuvių informacinis leidinys – Lithuanian Bulletin of Information

MÜNCHENAS, RUGSĖJO MĖN. 24 D., NR. 4 (6)

EISENHOVERIS TARP LIETUVIŲ

Generolo Eisenhoverio atsilankymo pas lietuvius ir kitus baltus (UNRROS 1-joj stovykloj, Lohengrinstr.) Münchene diena kiekvienam tautiečiui liks atmintina. Šiandien generolas Eisenhoveris buvo mūsų tarpe. Tai tas generolas, apie kurį sakoma, kad jis nėra pralaimėjęs jokių kautynių. Nuo pat invazijos pradžios iki nacinės vokiečių kariuomenės nugalėjimo Eisenhoveris buvo vyriausiasis Sąjungininkų karo vadas Europoje. Kai jis po didžiosios pergalės lankėsi Vašingtone ir Niujorke, tai žmonių minios ištisas valandas, net dienas stovėjo, laukdamos didžiojo kario atvykstant; jos laukė norėdamos pamatyti ir pasveikinti tą, kuris savo asmenybe yra tapęs didžiosios pergalės simboliu. Šiandien šį vyrą matė mūsų akys. Vienam ar kitam mūsų stovyklos gyventojui jis paspaudė ranką. Tarė vieną kitą sakinį ar žodį, kuris mums, čia gyvenantiems atbėgėlių gyvenimą, pasakė daug daugiau, negu šiaip įtakingų asmenų pareiškimai.

Atvyko jis daugelis žymių palydovų lydimas. Šalia garbingojo svečio matėme trečiosios amerikiečių armijos vadą gen. leit. Patoną, brig. gen. Michelseną, pulk. Nelsoną, du kitus pulkininkus ir eilę kitokių laipsnių karininkų.

Atvykęs į mūsų stovyklą, pirmiausia pasisveikino su stovyklos viršininku kar. Inghamu, kuris prisistatė su trumpu raportu. Po to buvo apžiūrėta stovyklos ligoninė. Tada, pagal stovyklos viršininko Inghamo nustatytą tvarką, svečias su palydovais apžiūrėjo blokus. Pakeliui gen. Patono pastabi akis pamatė iš džiaugsmo šokinėjančius vaikus. Jis truputį stabtelia ir sako Eisenhoveriui:

— Žiūrėk, Ykai (tarti Aikai), kaip vaikai šoka.

Generolas, matyti, džiaugiasi, priėjęs glosto vaikų galvas. Ties blokais mergaičių rankos į didžiojo kario rankas deda gėlių puokštes. Tačiau generolas kuklus: kai tik vienoje sveikinimo kalboje išgirsta, kad jis vadinams didžiu, tiek tepasako:

— Argi jau tat aš tikrai esu didis karys?

Latviai svečiui sudainuoja vieną liaudies dainelę, ir parodamas gyvas tautiškas šokių vaizdelis.

Ties ketvirtu ir penktu bloku svečią pasitinka tų blokų vadovai, kurie jį palydi pereinant ketvirto ir penkto blokų žemutinius koridorius. Viršum mūsų blokų durų kryžmai sudėtos mūsų trispalvės, o viršum durų įrašas „Mes jus mylime" vaizdžiai pasako, kad šį svečią mes gerbiame ir branginame. Nuoširdžiai generolą čia vėl pasveikino mūsų mažieji.

Generolas, nė kartą savo gyvenime neapsuptas priešų, vis dėlto buvo apsuptas mūsų mažųjų ir, jų nuoširdžių valiavimų sveikinams, patenkintas šypsojosi. Paskum svečias atvyko prie išsirikiavusių sportininkų gretų ir kelias minutes žiūrėjo mūsų krepšininkų žaidimo.

Tuo baigėsi maždaug valandą trukęs svečio vizitas. Jo paskutinieji žodžiai, kuriuos jis pasakė atsisveikindamas: „. . . būkite tvirtos vilties!", visad skambės mūsų širdyse. Didžiojo kario mes niekad neužmiršime. *V. B.*

Su naujomis viltimis

Savo leidinio pirmajame numeryje mes pažadėjome dėti pastangas „Aidų" apimtį praplėsti, juos padidinti. Kiekvienas, kuriam šiandien tenka dirbti spaudos darbą žino, kad jo uždavinys yra nelengvas, ir vengia pasirašyti bet kokį pažadų vekselį, nes pavojus, jog tai nepasiseks išpildyti, yra perdaug didelis. Žinojome ir mes šitai ir vis dėlto, pasitikėdami, kad mūsų pradėtas darbas neliks be atgarsio, kad mes jau pradžioje nebuvome vieni, kad reikėjo tik ledus pralaužti, o vėliau tikrai į mūsų bendradarbių eiles stos visi, kad tik plunksną sugeba valdyti ir savą spausdintą žodį moka branginti, drįsome savo skaitytojams duoti tokį pažadą.

Šiandien mūsų pažadai jau virsta realybe. Nuo šio numerio „Aidai" išeis 8 psl., t. y. dukart didesni, negu ligšioliniai numeriai. Be abejo, didesnė apimtis įgalins skaitytojams duoti daugiau turinio, bus įmanoma dėti ir platesnių dalykų, leidinį paįvairinti ir sugyvinti. Mūsų bendradarbiai ras taip pat daugiau vietos jų raštams, o tai ligi šiol buvo daug sunkiau įvykdyti.

Bet tai nereiškia, kad mūsų leidinio turinys turėtų paidaryti menkesnės vertės. Ir dabar redakcija liekasi prie savo pirmypštės linijos — duoti skaitytojams gerą spaudą į rankas. Visa „Aidų" skaitytojų ir bendradarbių šeima ligšiolinę mūsų liniją savo atsiliepimuose sveikino ir su ja sutiko. Ir šis faktas neleistų redakciją josios atsisakyti. Mes norime dabar mūsų leidinio skiltis praplėsti ir visų pirma duoti skaitytojams nesenstančios medžiagos, t. y. dėti daugiau ir grožinės literatūros dalykų, duoti publicistinių bei istorinių straipsnių, kurių vertė nesumažės, jeigu skaitytoją „Aidai" pasiektų ir kiek pavėluotai.

Mūsų išeivijoje šiandien jau veikia ištisa eilė mokyklų, gimnazijų ir kitų panašios rūšies institucijų. Trūkumas vadovėlių, trūkumas, kaip sakėme, savo spausdinto žodžio mus verčia ir į šią sritį atkreipti savo dėmesį ir čia, kiek galima, ateiti talkon. Dėl to ateityje bus dedami ir tokie dalykai, kurie ne tik visiems mūsų skaitytojams, bet ypatingai mūsų mokykloms bus vertingi. Jeigu ir toliau mokytojams teks dirbti be vadovėlių, tai „Aidai" įsives specialų skyrių, kuriame bus dedamos bent svarbesniųjų dalykų, ypač lietuvių k. ir Lietuvos istorijos, santraukos. Šitai kiek galint sėkmingiau įvykdyti, tikimės, padės mūsų mokytojai.

Štai pamažu „Aidai" virsta ir tam tikru veiksniu mūsų čionykščiame gyvenime. Mes galime džiaugtis, žinodami, kad mūsų bendrardarbių ir skaitytojų šeimą sudaro ne tik Bavarijojje gyveną lietuviai, bet ir kitose srityse „Aidai" yra laukiamas svečias. „Aidų" leidėjai ir jų redakcija ir šiandien žino, kad jų uždavinys yra dar toli gražu nepasiektas. Mes žinome, kad mūsų leidinys ir toliau turės būti tobulinamas, žinome, kad mūsų visų laukia šiandien dar didesnis darbas. Bet mūsų darbas jau turi savo pradžią, mes jaučiame visuotinį pritarimą ir pasitikėjimą. O šitai bene ir bus spaudos darbininkui tikrasis užmokestis už jo darbą ir vargą; šitai kaip tik ir yra paskatinimas nenuleisti rankų ir daryti visa, kas tik yra įmanoma ir ką sąlygos leidžia.

Šia proga kviečiame dar kartą visus žurnalistus, rašytojus ir kitus spaudos darbuotojus, kurie nesuspėjo įsijungti į mūsų leidinio bendradarbių eiles, ati-

Margasis mūsų gyvenimas

I naujas sodybas

Rugsėjo mėn. 19 d. apie 200 Müncheno lietuvių buvo amerikiečių sunkvežimiais perkelti iš stovyklos Fürstenriederstr. 155 į naujas patalpas Freimann, buv. SS kareivynėse. Čia gautos geresnės patalpos. Lietuviai susibūrė viename didelių kareivinių aukšte, kaimynais turėdami daugelio kitų kraštų piliečius. Maistas gaunamas neblogas. Numatoma lietuviams čia gauti ir daugiau gyvenamojo ploto.

Lietuvių styginis kvartetas

— Müncheno I stovykloje UNRRA ypatingai rūpinasi našlaičiais seneliais; taip pat toje stovykloje UNRRA bando įvairių tautybių buvusius skautus sujungti į vieną bendrą skautų grupę. Į skautų organizaciją gali stoti 11—18 m. jaunimas; ten pat steigiama stovyklos įvairių tautybių gyventojams bendroji skaitykla. *D. š-tė*

*

Münchene rugsėjo mėn. 16 d. įvyko gimnazijos mokinių tėvų susirinkimas, kuriame buvo aptarti mokymo — auklėjimo reikalai ir išrinktas tėvų komitetas; jo svarbiausias uždavinys bus glaudžiai bendradarbiauti su gimnazijos vadovybe ir rūpintis gimnazijos išlaikymu.

Į komitetą išrinkti: p. p. Žemaitis, Mantautienė, Kazakauskienė, Rimkus ir Mačiulienė.

Į revizijos komisiją išrinkti: p. p. Šeputa, Gricius ir Žibas.

Gimnazija pradėjo darbą prie I lietuvių stovyklos (Lohengrinstr.) mediniame barake, kurį atsiremontavo patys tėvai, mokytojai ir mokiniai. Gimnazijoje dirbama dviem pamainom. Gimnazijoje dabar jau mokosi 160 mokinių ir dėsto 25 mokytojai. Mokomasis personalas gana geras. Inspektoriais pakviesti Dr. Krasauskaitė ir p. Ignatonis.

Rugsėjo mėn. 17 d. gimnazija turėjo malonią staigmeną: I stovykloje lankėsi U. S. A. Pajėgų Vyr. Vadas Europoje gen. Eisenhoweris. Mokytojai ir mokiniai, nuvykę į stovyklos aikštę, sutiko garbingąjį svečią ir įteikė jam gyvų gėlių puokštę. *J. K.*

Lietuvių Studentų Atstovybė

Würzburge š. m. rugsėj 8—9 d. d. buvo Lietuvių Studentų Iniciatyvinės Komisijos suorganizuotas studentų atstovų suvažiavimas. Suvažiavime dalyvavo iš įvairių Vokietijos vietų studentų atstovai. Rugsėjo 8 d. prof. Dr. Z. Ivinskis skaitė atatinkamą paskaitą. Po to įvairių vietovių studentų atstovai darė pranešimus apie vietos studentų padėtį, galimybę studijuoti ir kt. Buvo išrinkta Lietuvių Studentų Atstovybė, Studentų Garbės Teismas ir revizijos komisija.

Rugsėjo 9 d. Lietuvių Studentų Atstovybę ir suvažiavimo dalyvius sveikino Lietuvių Sąjungos atstovas, VLIK atstovas, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus atstovas, profesorių komisijos atstovas ir kiti. Visi parodė ypatingų simpatijų studentijai ir iškėlė didelę Studentų Atstovybės svarbą studentijos gyvenime. Be to, buvo aptarti aktualiausi studentų reikalai, nustatytos darbo gairės ateičiai, padiskutuota įvairiais klausimais.

Pažymėtina, kad suvažiavimo dalyvių specialiai atvyko pasveikinti gen. Plechavičius, kuris savo kalba entuziastingai nuteikė studentus ir pirmas neturingiems studentams šelpti paaukojo 400 Rm. Studentų atstovybė, dėkodama už šią gražią pradžią, tikisi, kad jo pavyzdžiu paseks ir daugiau pasiturinčiųjų tautiečių ir savo aukomis įgalins tęsti studijas daugelį neturtingų studentų. *K. A.*

*

Dailės darbų paroda

Würzburge IX. 17. atidaryta dailininko Vl. Vijeikio dailės darbų paroda. Atidaryme dalyvavo UNRROS ir amerikiečių karinės valdžios atstovai. (jk)

Pasitarnávimas ar pasipelnymas

Paskutiniu laiku daugelis studentų duoda prašymus į Heidelbergo universitetą. Prie prašymo reikia pridėti anketą, kurią užpildžius, reikia patvirtinti Lietuvių Sąjungoj. Lietuvių Sąjungos Heidelbergo skyrius už pridėjimą antspaudo, parašo ir datos parašymą ima tokį mokestį: už anketos žinių patvirtinimą 5 M., įstojamojo mokesčio 5 M., nario mokesčio 1 M. Neatsižvelgiama į tai, kad studentas jau yra iš seno Lietuvių Sąjungos narys, tik kitur gyvenąs ir mokąs visus nario mokesčius ir būtinai reikalaujama įstoti į „Heidelbergo Lietuvių Sąjungą“. Tokiu būdu už labai menką patarnavimą iš studento, kuris paprastai pinigų maža teturi, nuplėšiama 11 markių. *K. A.*

Gražiai susitvarkinsi liet. kolonija

Ravensburge 1945 m. liepos mėn. įvyko susirinkimas, kuriame Ravenburgo lietuvių draugija persiorganizavo, pritaikydama savo veikimą prie Liet. Sąjungos įstatų. Susirinkime išrinkta nauja valdyba, kurios nariai eina šias pareigas: pirm. dail. A. Varnas, vicepirm. Ad. Staneika, sekr. A. Gustaitis, ižd. kun. J. Juška, reikalų vedėjas P. Viscinis, Garbės teismo pirm. A. Jucevičius, nariai: K. Gineitis ir A. Gustaitiene. Revizijos komisiją sudaro pirm. Vl. Petukauskas, sekr. K. Šeštokas, narys Val. Šimkus.

Valdybos žinioje veikia šios sekcijos: švietimo, meno, spaudos, jaunimo, darbo, socialinės globos, maitinimo. Pagrindinis darbas eina per sekcijas. Skyriaus valdyba, kaip ir sekcijos, glaudžiai bendradarbiauja su LRK skyriumi.

Kartu su latviais ir estais vedama Pabaltijo tautų valgykla. Nuo liepos vidurio maistą teikia prancūzų karinė valdžia. Daugumas lietuvių šeimų valgį gaminasi namuose, nes gyvenama privačiai.

Ravensburgo lietuvių kolonijoje nuo liepos mėn. jau įsteigta ir veikia: prancūzų ir anglų kalbų kursai, pradžios mokykla (4 skyrių) ir gimnazija; steigiamas visuomenės universitetas.

Suruošta prof. Jakovicko, Alseikaitės-Gimbutienės, P. Babicko pakaitų.

Meno sekcija vadovauja A. Gustaitis. Sekcijos pagrindą sudaro dramos studija, kuri jau paruošė ir pasirodė su keliais scenos vaidinimais ir ruošia P. Babicko 3 v. vaidinimą „Gintaro žemės pasaka“.

Per paskutinius 2 mėnesius Meno sekcija surengė 6 koncertus Ravensburge ir su 6 koncertais buvo išvykusi į Tübingeną, Biberachą ir Wangeną.

Lietuvių styginis kvartetas

Dillingene a. D. gyvenąs žinomasis Kauno smuikininkas Izidorius Vasyliūnas organizuoja lietuvių styginį kvartetą. Jį sudarytų: Iz. Vasyliūnas (I smuikas), Gabrijolavičius (altas), Mykolas Saulius (violončelė) ir tuo tarpu Salzburge (Austrijoje) gyvenąs ketvirtasis šio kvarteto dalyvis — Pranas Matiukas (II smuikas). Šio kvarteto organizatorius Iz. Vasyliūnas š. m. rugpiūčio mėn. Dillingeno katedroje su dideliu pasisekimu davė religinės muzikos koncertą. Taip pat jis jau yra gavęs leidimą rugsėjo mėn. 23 d. surengti Dillingeno teatro salėje sonatų vakarą. Programoje būtų: Brahmsas, Griegas, Mozartas ir kt.

Š. m. spalio mėn. Iz. Vasyliūnas yra pasiryžęs apsilankyti ir koncertuoti lietuvių kolonijose: Eichstätte, Augsburge, Münchene, Memmingene ir Kemptene.

*

Lietuviškas paštas

Hanau stovykloje buvusieji Lietuvos paštininkai IX. 19. atidarė pašto agentūrą, kur atliekama visos pašto operacijos ir priimama korespondencija į vokiškuosius paštus į J. A. V. (amerikiečiams tarpininkaujant). (jk)

„Lietuvių Archyvas“ perkeliamas į Ameriką

Tolimesnis „Lietuvių Archyvo“ leidimas perkeltas į J. A. V. kur jis bus spausdinamas lietuvių ir anglų kalbomis. Amerikoje bus leidžiami nauji „Lietuvių Archyvo“ tomai ir speciali laida bus perspausdinti Lietuvoje išėję „Lietuvių Archyvai“.

(Atkelta iš 1 psl.)

duoti lietuvių visuomenei savo įnašą bent šia forma kartu su mumis. Visiems mūsų bendradarbiams, kurie jau gyvena mūsų rūpesčiais ir džiaugiasi mūsų džiaugsmais, taip pat ir mūsų leidinio rėmėjams, platintojams ir skaitytojams, kurie mūsų pastangas užantspaudavo savo pasitikėjimu, tebūnie šia proga nuoširdžiai padėkota. Leidėjai ir Redakcija ir šiandien yra tų pačių vilčių kupini. Mes žengiame pirmyn ir norime eiti ir toliau ranka rankon su visa savo bendradarbių ir skaitytojų šeima, tikėdamiesi, kad visų lietuvių bendras darbas, bendras rūpestis, bendri siekiai ir norai tikrai duos visiems pageidaujamų rezultatų.

Lietuvos Vyskupu laiškas

Praėjo jau keturi mėnesiai, kai Europoje suskambėjo čia karo pabaigą skelbią varpai. Daugeliui, ypač Vakarų Europos gyventojams, jie buvo ir pasibaigusios vergijos bei ištrėmimo pabaigos ženklai. Su džiaugsmu jie skubėjo grįžti į savo gimtąją pastogę, prie šeimos židinių, iš kurių jie buvo jėga išplėšti. Juos ištikusią nelaimę mes gerai suprantame, nes ir mes esame ištikti panašaus likimo. Švenč. Panelės Marijos į dangų ėmimo šventė atnešė taiką ir Tolimuos Rytuose. Mes ne vienas tikėjomės Švenč. Panelės Marijos gimimo dieną, 8 d rugsėjo, mūsų tautos šventę švęsti jau savo laisvoje tėvynėje. Deja, mes liekame ištrėmime dar ir toliau gyventi ir drauge su psalmininku kartojame pilnus liūdesio ir skundo žodžius: „Deja, kad mūsų gyvenimas čia taip ilgai nusitęsė“ (Ps. 119, 5).

Tačiau mes nenustojame vilčių, kad ir mums išauš toji laimės diena, kad ir mes galėsime grįžti į savo gimtąjį kraštą, pas savus ne vienas gal tik į savo sodybų griuvėsius. Bet kad tik tai įvyktų greičiau, trokštame visi. Mūsų visai negąsdina ten laukią mūsų darbai ir pirmųjų mėnesių nepritekliai, nes tai bus tėviškės padangė, kur ir skurdas yra meilesnis, kur niekas neieškos mumis nusikratyti. Tik svarbų, kad esant ištremime mūsų dvasia nepalūžtų, bet, priešingai, tvirtetų ir stiprėtų dideliems tėvynės atstatymo darbams. Svarbu, kad mes grįžtume nauji žmonės, apsivalę nuo visko, kas gali nuodyti naujosios Lietuvos gyvenimą.

Visa, kas pasaulyje vyksta, net karas ir kitokios nelaimės, vyksta ne be Dievo valios ir leidimo. Visagalio Dievo planuose ir karai turi savo prasmę ir reikšmę. Šventajame Rašte jie beveik nuolat vaizduojami kaip Dievo bausmė tam pasauliui, kuris užmiršta Dievą ir jo įstaymus. Senojo įstatymo Teisėjų knygoje tai nuolat pabrėžiama mintis; kiekvieną kartą, kai izraelitai pamiršdavo Dievą. Dievas juos atiduodavo į priešo rankas, bet kai tik tie izraelitai vėl grįždavo į Dievą ir šaukdavosi jo pagalbos, Jis siųsdavo jiems vadą, kuris juos išgelbėdavo ir grąžindavo laisvės dienas. Panašiai Dievas elgėsi ir su stabmeldžiais. Kai kurias jų tautas, kad jos prieš savo sąžinės ir sveiko proto balsą paniekino žmogaus prigimtyje glūdinčius Dievo įstatymus, Dievas visai išnaikino.

Babilonijos nelaisvė buvo viena iš didžiausių Dievo bausmių išrinktajai tautai, užmiršusiai Dievą ir dorą. Grįžti į Dievą, daryti atgailą nepajėgė įkalbėti Izraelio tautai nei Dievo siųstieji pranašai. Skelbdami už tai Dievo bausmes, jie buvo neapkenčiami ir net persekiojami. Pranašas Jeremijas už savo grasinimus neištikimam Jeruzalės miestui buvo net į kalėjimą įmestas ir iš jo buvo išlaisvintas tik į Jeruzalę įsiveržusio priešo. (Jer. 39, 14).

Žydai netikėjo Jeremijaus žodžiams, įspėjantiems juos Dievo vardu. Jie manė pakankamai esą apsaugoti Jeruzalėje esančios šventyklos, kurioje Dievas gyvenąs, ir taip jie savo gyvenimo netaisė. Netikėjo nei tada, kai pranašas įspėjo, kad tarnaujant stabams neišgelbės nei šventykla, o kad ji pati bus sugriauta.

Išrinktosios tautos akys atsivėrė tik ištrėmime. 70 metų trukusi Babilonijos nelaisvė žydus galop grąžino į Dievą ir dorą. Nuo dabar jie buvo linkę savo uolumą įstatymo laikyme net perdėti, žiūrint daugiau įstatymo raidės, negu jo dvasios. Bet Dievas jų pastangų dorai gyventi nepaniekino ir nusikaltusią, bet jau nubaustą ir besitaisančią tautą vėl grąžino į savo įgimąjį kraštą, savo tėvynę.

Mes savo ištrėmimą galime visai teisingai sugretinti su anuo žydų tautos įstrėmimu į Babiloniją. Ir mūsų tauta nusikalto Dievui, Jį užmiršdama ir ne visai gyvendama pagal Jo valią. Palyginus mūsų tautos dorinį gyvenimą caro režimo laikais ir nepriklausomybės metais, turime apgailestaudami prisipažinti, kad tauta nuolat žengė atgal doroje ir ištikimybėje Dievui, užuot panaudojusi nepriklausomo gyvenimo laikus didesniam dorinimusi ir uolesniam tarnavimui Dievui. Neturime tad stebėtis, kad Dievas leido laikinai netekti laisvės.

Ne mus vienus ištiko ši nelaimė. Karas nusiaubė net visą pasaulį. Ir negalima sakyti, kad Dievas būtų neteisingas, leisdamas pasauliui tokią nelaimę. Visi jam nusikalto. Vieni jį patį ir dorą užmiršdami, kiti nesistengdami taisyti klystančius, nesipriešindami piktam, ir visi yra reikalingi bausmės, kad bent tuo būdu susiprastų ir pradėtų gyvenimą iš naujo. Ir geriausias tėvas griebiasi rykštės savo vaiką į protą atvesti, kai kitos priemonės nebegelbsti.

Tur būt, nematydamas pakankamo žmonių supratimo, Dievas per Švc. Mariją dar 1917 metais, apsireiškusią Fatimoje. Portugalijoje, pranašavo sį baisų karą, jeigu žmonės nesitaisys. Marija nurodė net to naujo karo laiką jis prasidėsiąs prie sekančio Popiežiaus, t. y. Piaus XII. Mes visi esame liudininkai, kad Marija kalbėjo tiesą.

(tęsinys sek. psl.)

Kazys Bradūnas

AUŠRA

Žmogau, žmogau, suniekintas, sumintas,
Griuvėsiuos tėviškių ir brolių kapuose.
Naktis šaltoji plaukia miglose —
Kur vieškelis? Kur užpūstas žibintas?

Duok ranką man — joje dar kraujas teka,
Pakelk akis — jose dar dieviška ugnis.
Girdi? . . . Kažkur šaltinis šneka,
Ir nuo aukštybių krinta spindulys

Į tavo veidą, skausmo upių plautą —
Tai amžiai fakelą gyvų širdžių nešą! . . .
Pro žemės kamuolį, į begalinį skliautą
kyla aušra.

Iš Schleswig-Holsteino

Lübeckas yra visos provincijos centras. Šiame sename, karo beveik nepaliestame mieste koncentruojasi visos centrinės lietuvių įstaigos: Lietuvių Komitetas, Lietuvos Raudonasis Kryžius ir Lietuvių Sąjunga.

Pats seniausias organas yra Lietuvių Komitetas; jo pradžia siekia karo pabaigą. Jam šiuo metu vadovauja rašytojas Faustas Kirša. Lietuvių Komitetas rūpinasi daugiausia mūsų tautiečių socialiniais reikalais. Gerai sugyvena su vietos anglų karine valdžia.

Pačiame mieste yra lietuvių stovyklos, kurioms vadovauja lietuviai komendantai. Gyvenama ir privačiai. Neverčiama būtinai stovyklose gyventi. Gyvenant privačiai, gaunamas tas pats maisto kiekis, kaip ir stovyklose. Pačiame Lübecke lietuvių yra apie 2.000. Veikia lietuvių gimnazija, pradžios mokykla, steigiamas Liaudies Universitetas, yra įsisteigę skautai, veikia įvairūs kursai: šoferių, anglų k. ir kt. Yra įsisteigęs choras; jam vadovauja jaunas dirigentas Vyt. Gustauskas. Choras yra davęs tris koncertus liet. visuomenei ir vieną koncertą — anglams.

Lübecke yra susispietę šie Lietuvos Operos bei Dramos solistai ir artistai: A. Kalvaitytė, Blauzdžiūnaitė — Motiekaitienė, Vencevičiūtė — Kutkienė, T. Daubaraitė, P. Kovelis, Butėnas, Kutkus, Gandriūnas, komp. Gailevičius. Solistai yra davę nemaža koncertų Lübecke ir jo aplinkiniuose miestuose: Hamburge, Neu-Münsteryje, Kylyje, Haftkruge, Bad-Segiberge ir kt. Solistus šiuo metu globoja anglų karinė valdžia, ir jie koncertuoja anglų kariams.

Sportiniam gyvenimui vadovauja sportininkas kpt. Keturakis. Beveik visos provincijos lietuviškos stovyklos turi susiorganizavusios sporto būrelius. Varžomasi tarp savęs lengv. atletikos, futbolo, krepšinio, tinklinio šakose. VIII. 3. Lübecke įvykusias lengv. atletikos varžybas tarp lietuvių-latvių-estų-jugoslavų visai pelnytai laimėjo lietuviai, užėmę beveik visas pirmąsias vietas.

Liet. Komitetui rūpinantis tautiečių socialiniais reikalais, Lietuvos Raud. Kryžiaus Skyrius rūpinasi lietuvių karių belaisvių šelpimu, sergančius bei dirbančius aprūpina papildomu maistu, rūpinasi tautiečių susižinojimo bei ieškojimo reikalais ir kt. Skyriui vadovauja Dr. Vyšniauskas. Pats LRK skyrius artimai bendradarbiauja su Tarpt. Raud Kryžiumi ir Švedijos Raud. Kryžiumi. Iš Tarpt. Raud. Kryžiaus yra gauti Raud. Kryžiaus siuntinėliai ligoniams, o iš Švedijos Raud. Kryžiaus siuntinėliai ir visokios mokslo bei raštinės priemonės.

Liet. Sąjunga pereito mėnesio pabaigoje buvo dar tik kūrimosi stadijoje, tad apie ją ir jos veiklą žinių pasiųsime kitą kartą.

Iš didesnių lietuviškų stovyklų Schleswig-Holsteino srityje minėtinos: Flensburge — apie 2000, Hamburgo mieste ir apylinkėje — apie 1000, Haffkurge — 600, Neumünstery — 400, Kiely — 360.

Lietuvos Vyskupų laiškas

Karo metu ne visi žmonės, deja, pasitaiso. Bet daugeliui karas yra tikri pasitaisymo metai. Ne vienas pasitaisiusių stengiasi permaldauti Dievą ne tik už savo, bet ir už kitų kaltes. Ir tokie tikrai išmeldžia Dievo gailestingumą pasauliui, nes sugriaudintos ir nužemintos širdies Dievas nepaniekina, sako psalmininkas (Ps. 50, 19).

Dievas visada yra pasiruošęs žmonijai ištiesti pagalbos ranka, jeigu tik jie parodo bent kiek geros valios ir gero pasiryžimo, jei tą savo pasiryžimą ypač jie parodo atgaila. Argi Ninivos gyventojus ne atgaila ir gyvenimo taisymas išgelbėjo nuo sunaikinimo? Dėl jų nuodėmingo gyvenimo miestą ir žmones Dievas buvo nutaręs sunaikinti ir siuntė pas juos pranašą Joną dėl to jų įspėti. Dievo siųstas Jonas, atėjęs į Ninivą jiems skelbė: „Dar keturiasdešimt dienu ir Diniva bus išgriauta“ (3, 4). Žmonės paklausė Dievo įspėjimo ir pradėjo daryti atgailą. Ir, didžiam pranašo Jono nustebimui. Dievas pasigailėjo miesto.

Dievo grasinimo bausmės žmonijai yra visados sąlyginės būtent, jei žmonės nesitaisys. Tik nesulaukęs pasitaisymo, jis baudžia kaltuosius, nes Dievas yra ne tik teisingas, bet ir gailestingas. Jo gailestingumui nėra ribų. Dievas būtų atleidęs Sodomai bei Gomorai, jei ten būtų radęs bent 10 teisių žmonių (Pradž. 18, 32). Dėja, net tokio skaičiaus jis ten nerado, ir miestas buvo sunaikintas, išvedus tačiau iš ten teisųjį Lotą su šeima, viso keturis žmonės (Pradž. 19, 16).

Ką Dievas turėjo žimonijai padaryti ir nėra padaręs? Ar mažai jis yra kalbėjęs per pranašus ir paskui per savo mylimiausiąjį Sūnų Jezų Kristų (Žyd. 1, 1—2). Ar mažai kalba jis šiandien per Kristaus Bažnyčią? Ar mažai kalba jis šiandien per pasaulio nelaimes? Tačiau nei vienas tos Dievo kalbos nesupranta, nesupranta tevynės netekimo prasmės ir nepadaro atatinkamų išvadų. Su skausmu širdyje mes stebime daugelį mūsų tautiečių, kaip jie abejingi buvo religiniam ir doriniam gyvenimui Lietuvoje, tokie pasiliko ir čia, šiame krašte begyvendami. Jie ir nelaimėje Dievo nesuranda. Laikydami save lietuviais, savo elgesiu daro negarbę savo tautai. Tokie niekuo neprisideda prie tautos pastangų pelnyti Dievo palankumą ir išmelsti jo pasigailėjimą, atleidimą ir malonę pagreitinti valandą mus grąžinti į tevynę. Priešingai, tokie tik dar labiau rūstina Dievą savo apakimu ir užkietėjimu, verčia Dievą visą tautą dar kiek ilgiau palaikyti išstrėmime, kol ji visa galutinai apsivalys nuo savo demių. Jei metalai ugnyje ne tuoj apsivalo nuo nereikalingų jiems priemaišų, jie ilgiau palaikomi valančioje ugnyje. Ir visos mus ištikusios nelaimės yra mus valanti ugnis. Yra mūsų galioje mūsų išlaisvinimo valandą priartinti. „Tai darykime, suprasdami laiką, kad jau mums metas keltis iš miego; nes dabar mūsų išganymas arčiau, kaip kuomet įtikėjome. Kaip dieną, elkimės padoriai nepasiduodami blogybėms ir apsivilkime Viešpačiu Jėzumi Kristumi ir nesirūpinkime kūno geidulius patenkinti“ (Rom. 13, 11—14).

Žmogaus grįžimas į Dievą vėl daro jį Dievo vaiku, o Dievą to tėvu. Ar neglaudė tėvas prie savo širdies sugrįžusį paklydusį sūnų, ar negržąino jam jo pirmykščius drabužius? (Luk. 15). Taip ir mes, širdimi grįžę į Dievą, vėl galėsime rasti atilsio savo gerojo tėvo glėbyje.

Mūsų išsilaisvinimas ne už kalnų. Todėl jau dabar turime ruoštis tam naujam gyvenimui laisvoje tėvynėje. Pirmas ir pagrindinis mūsų uždavinys tai besalginis mūsų ištikimumas Dievui, kuris yra visko pradžia ir tikslas, ašis, apie kurią viskas sukasi, centras į kurį krypsta, kas nenori būti sunaikintas. Todėl pirma mūsų mintis ir pirmas atodūsis turi būti Dievui skirti. Ne tik pavienio asmens, bet ir visos tautos gyvenimas turi remtis Dievu; kiekvienas tos tautos žygis turi gauti pirmą Dievo palaiminimą. „Jei Viešpats nestatys namo, veltui dirba tie, kurie jį stato. Jei Viešpats nesaugos miesto, tuščiai būdi jo sargas“, sako Dievo įkvėptas psalmininkas (Ps. 126, 1). Dievas religija ir dora nėra tai asmeniški mažaverčiai dalykai, kurių galima paisyti ar nepaisyti, o yra žmogaus ir gyvenimo kertinis akmuo. Nė dabartinė ar būsimoji Lietuvos politika negali to nepaisyti. Ji negali būti abejinga Dievo ir prigimties reikalavimams. Kuris kitaip manytų, tas niekad neliktų stoti prie mūsų tautos ir valstybės vairo.

Jau dabar savo ryšius su Dievu pasistenkim labiau kaip galima išryškinti, susiprinti ir įsisąmoninti savo pareigose Dievybei. Mūsų pasitaisymas, maldingumas tenebūnie tik praeinamo pobūdžio, tik tam laiku, kol mus plaka rykštė. Panašia nuotaika mūsų tauta gyveno pirmosios bolševikų okupacijos laiku. Bažnyčios tada buvo grūste prigrūstos. Žmonės tikrai karštai tuomet meldėsi į Dievą ir praše jo pasigailėjimo ir pagalbos. Bet kai tik tauta tuo jungu nusikratė, bažnyčios pradėjo vėl greitai tuštėti. Nejaugi, tik kol iškelta mus baudžianti Dievo rykštė, mes jam tarnausim? Dievas mato Žmogaus širdies paslaptis- ir todėl, kas puola prieš Dievą ant kelių tik tol, kol mato rankoje rykštę, tas Dievo nepermaldaus.

Kad Dievas pagreitintų mūsų išsilaisvinimo valandą, melskime mūsų dangiškosios Dievo Motinos Marijos užtarimo. Lietuviui Marija nėra svetima, nei lietuvis svetimas Marijai. Į Ją visuomet jis kreipiasi savo reikaluose, suspaudimuose ir varguose. Jos šventovės ir šventės visuomet traukė mūsų tautiečių minias pas save. Ir ne be reikalo: Marijoje, jos motiniškoje širdyje, mes visuomet radome paguodos, sustiprinimo ir paramos savo gyvenimo reikaluose. Kas grįžo iš Aušros Vartų, Žemaičių Kalvarijos, iš Šiluvos ir kitų Marijos šventovių nieko nepatyres? Ar ne laime tvino jo širdis?

Kaip šiandien mes būtume laumingi, jei galėtume Aušros Vartuose Marijai savo sielvartus išsakyti! Tas veržimasis prie Marijos mūsų šiandien yra ypač jaučiamas, kadangi jos gimino šventė yra visos mūsų tautos šventė ir kaip mes norėtume šiandieną garbinti Mariją mūsų krašto šventovėse, kur Marija visuomet taip meiliai žvelgė į mus, savo vaikus, kaip meiliai ji visuomet žvelgė į mūsų tėvus ir tėvų tėvus bei senuolius. Deja, šiandien mes esame toli nuo jos altorių Lietuvoje, ir belieka tuo tarpu tik ilgesiu gyventi. Bet jau dabar mes kvieskime Marija vadu mūsų grįžimui iš ištrėmimo į tėviskės gimtąsias pastoges. Kaip kadaise Zorobabelis vedė žydų minias iš Babilonijas nelaisvės į sventąją Palestinos žemę, taip dabar Marija tevadovaus mūsų grįžimui į Marijos žemę-Lietuvą, kur ji vėl mus subūrs savo šventovėse apie savo altorius.

Marija yra galinga danguje, ir jos užtarimo žodis neišgirstas nelieka. Ji pati tai žino labai gerai ir žada maldingiesiems savo vaikams visokeriopą paramą ir globą. Apsireikšdama Fatimos vaikams, Ji pranešė, kad, nežiūrint visų pasaulio negerovių, galų gale jos Nesuteptoji sirdis triumfuos. Taigi Marija, Dievo karalystės, nežiūrint dabar taip sklindančios bedievybės, galutinai ir tai gal netrukus laimės. Ne melas, bet tiesa galutinai užvaldys pasaulį, nes melas pats save sunaikina. To mes, šviesos vaikai, tik ir betrokštam. Fatimoje Marija be to dar pareiškė, kad jei ppasaulis bus paaukotas nekalčiausiai jos širdžiai ir kad jei pirmais mėnesio šeštadieniais bus priimmaa komunija permaldavimui už nuodėmes, Rusija grįž prie Dievo, ir įvyks taika. Ar nesame šių ivykių išvakarėse? Dabartinis Popiežius Pius XII visą pasaulį paaukoje nekalčiausiai Marijos Širdžiai 1942 metais. Belieka tik tikintiesiems pasistengti, kad įvykdintų antrąjį Marijos reikalvimą. Mes stovime didelių įvykių akyvaizdoje. Visa, kas vyksta mūsų akyse, aiškiai rodo, kad Dievo niekas nenugalės, kad vis tik jis valdo pasaulį, kad triuškinama visa, kas skelbia jam kovą, ir kad galutina Dievo pergalė įvyks juo greičiau, juo uoliau mes patys įsijungsime į dieviškąjį gyvenimą ir juo geresni tapsime įrankiai jo rankose tą pergalę laimėti. Su piktu Dievas nori kovoti per mus. Mes esame jo kovojančios Baznyčios nariai. Kovokime todėl su piktu, pasireiškiančiu mūsų tarpe. Šia kova mes sudorinsime mūsų tautos gyvenimą, tuo pačiu bent daliai prisidėsime ir prie mūsų tautos išlaisvinimo ir prie visos žmonijos protų ir širdžių grąžinimo prie Dievo, į tiesos kelią.

Visagalio Dievo Tėvo ir Sūnaus, ir Šventosios Dvasios palaiminimas tenužengia ant jūsų ir tepasilieka visuomet. Amen.

Parašė:

Juozapas Skvireckas
Kauno Arkivyskupas ir Metropolitas

Vincentas Brizgys
Kauno Vyskupas Pagelbininkas

Vincentas Padolskis
Vilkaviškio Vyskupas Pagelbininkas

B. Brazdžionis

Vaikystės takai

Tenai pavasario saldi sula
Iš atminimų balto beržo teka,
Tenai regi dienų vaikystės taką,
ir debesėlis supas kaip sala.

Danguj, kur akys spindi angelų
Ir mėnuo saugo tavo sapną saldų,
ir tu girdi baltų alyvų maldą,
nors jau vėlu, nors jau vėlu, vėlu . . .

Tenai tu grįžt ir iš kalnų gali,
gali keliaut ir per aukščiausius kalnus
ir nepabus lizde paukšteliai švelnūs,
ir visos gėlės bus Tau pakely.

Kur pirmajai Komunijai rinkai,
kur pirmai meilei, tartum, džiaugsmą
skyrei . . .
Bet — tik svajonė tie laukai lininiai,
Bet — tik, svajonė tie visi takai . . .

ŠVIESIŲ NAKTŲ PASAKA

Ateina naktys ilgos ir šviesios, lyg vasaros ryto rasos. Keisti šešėliai išsidraiko takuose, ir tyliai virpa lapai, prislėgti sunkaus spindulių pluošto. Kaskadomis verčiasi vanduo, o mėnuo, tarsi nuogutėlis kūdikis, taškosi sūkuriuose. Nuo kalno viršūnės nusileidžia pasaka ir, ištiesusi baltą ranką, palieja miglą ant bažnyčių bokštų, ant aukštų rūmų ir didžių paminklų. Viskas prisidengia nepermatomu šydu, ir tik iš tolo viena po kitos tvyksteli neaiškios šviesos ar ataidi nuslopintos gatvės triukšmas. Akmeniniai karžygiai stovi sudėję rankas ant savo ginklų ir tyliai mąsto apie praeitį; balta žuvėdra kartais pralekia pro juos, suklykia pilnu pajuokos balsu ir nuskrenda tolyn. Tik tu, lyg pilkas šešėlis, lieki klajoti vienas toje pasakų šalyje valandų valandas be tikslo, be troškimų, be žmogaus... Vien dėl to, kad pajustum seną pasaką širdyje...

O buvo daug gražių naktų. Ypač ten, šalyje, kur nėra tiek krentančių kaskadų ar sraunių kalnų upokšnių. Tekėjo upės susimąstę, lėtos, ir mėnuo, lyg balta gulbė, susisvajojusi suposi ant švelnių vilnelių. Palinkęs beržas glostė viena ranka ramų vandens paviršių, o kita, sunkiai parėmęs žilą galvą, kažką liūdnai dūmojo. Nuo tolimų krantų atskrisdavo vieniša daina ir lėkdavo tolyn laisva ir nesulaikoma, kol pagaliau išsisklaidydavo laukuose. O kai pakildavo migla ir žiedai praverdavo savo taureles troškuliui numalšinti, iš tamsių karklų sukildavo laumės, pindavo vainikus ir sukdavosi ratu, tyliai niūniuodamos.

Dabar ir ten tokios pat šviesios naktys, ir mėnuo, tarsi balta gulbė, supasi lygiame vandens paviršiuje. Tik pasaka liūdna ir vieniša klajoja užmerktomis akimis po pievas ir veltui klausosi, ar neišgirs iš tolių atskrendant dainos. Bet ta daina seniai nutilo jau, ir laumės nebeišlipa ant kranto ir, pasipuošusios margais vainikais, nebešoka ištisą naktį. Tik beržas viena ranka vis dar tebeglosto vandens paviršių, o antrąja šluosto ašaras, gausiai besiritančias per jo susiraukšlėjusį veidą. Ir taip visas kraštas stovi sustingęs laukime, laukime ne akmeninių karžygių, kurie byloja tik apie praeitį, bet naujų, gyvų, kurie kartą turi ateiti ir ištarti sparnuotą žodį — apie šviesią, šviesią ateitį. —

D. š-tė.

Ryto rūkas

B. Brazdžionis

Ryto rūkas kalnus supa
Tartum motinos skara,
Ryto maldai žemė klūpo,
O apyaušrio nėra.

O į jį rankas ištiesę
Laukia alksniai ir klevai
Ir mažų berniukų šviesūs
Upės pakrašty laivai.

Medžiai, dieną ką sulauksit,
Kai šis rūkas išsisklcis,
Kur jūs, kūdikiai, nuplauksit
Su laiveliais — tik žaislais?

Trumpai

— Iš amerikiečių užimtos Bavarijos srities įvairių viešųjų įstaigų pašalinta apie 100.000 valdininkų nacių.

— Amerikiečių valdomoje Vokietijos dalyje vokiečių mokykloms trūksta mokytojų, nes didelė dalis mokytojų buvo nacių organizacijų nariai ir dėl to buvo atleisti iš eitųjų pareigų.

— Anglų valdomoje Vokietijos dalyje jau leidžiama tarnybiniais reikalais naudotis telegrafu.

— UNRRA Europoje iki šiol jau išdalino 2 milijonu tonų maisto produktų, drabužių ir vaistų.

— 1943 m. nacių uždarytas Oslo universitetas dabar vėl pradėjo darbą.

— Berlyne USA kariams 1945. VIII. 28 atidarytas universitetas; jame tarp kitų dalykų dėstoma ir rusų kalba.

— Tarp Paryžiaus ir Frankfurto aM kursuoja greitieji traukiniai.

— Š. m. IX. 9 Frankfurte aM atidaryta birža.

— Berlyne garsiosiose Siemens įmonėse sukonstruuota griuvėsių plytoms valyti mašina. Tikimasi, kad ši mašina žymiai palengvinsianti ir atpiginsianti sugriautųjų miestų atstatymo darbus; mat, specialistų nuomone, rankomis nuvalyti vieną seną plytą kaštuoja daugiau, negu naują plytą padaryti; be to, juk dabar esą neįmanoma reikiamą kiekį naujų plytų pagaminti. Naujoji mašina per valandą apvalo 1920 plytų; rankomis per tą laiką galima apvalyti tik 25 plytas. Mašina nėra perdaug didelė, nekomplikuota: ji yra 2100 mm ilgio, 900 mm aukščio, 440 mm pločio, sveria tik 1000 kg, ginkluota 7,5 kw motoru ir daranti 1400 apsisukimų; mašina gali būti reguliuojama pagal plytų didumą; kadangi plytas valo labai kieto plieno peiliai, mašinai yra visiškai tas pat, ar kalkių, ar cemento skiediniu plytos buvę rištos. Mašina kaštuoja tuo tarpu 15.000 Rm. Berlyno miesto savivaldybė jau užsisakė 40 tų mašinų.

— Münchene vėl atidaryta birža; visos akcijos vertinamos kol kas 1945. IV. 27 kursu.

— Münchene dabar praktikuoja 911 įvairių gydytojų; 159 jų yra moters; 135 — dantų, 375 — dantų technikai, 14 — veterinarijos gydytojai, 114 masažistų ir t. t.

— Kovodama prieš spekuliantus ir norėdama patarnauti gyventojams, Müncheno miesto savivaldybė leido atidaryti kelias mainų prekybos krautuves.

— Praeitą savaitę vokiečių policija perėmė didesniąją dalį susisiekimo tvarkymo postų. Baltomis uniformomis apsirengę, policijos pareigūnai jau tvarko judėjimą gatvėse. Civilių judėjimui tvarkyti įvedama judėjimo patruliai, kurie savo žinioje turi specialią mašiną ir 33 motociklus.

— Münchene atidarytas biuras, kuris registruoja visų meno šakų darbuotojus ir rūpinasi jiems surasti atatinkamo darbo; panašūs biurai jau ima steigtis ir kituose miestuose.

— Filmų gamybos bendrovė „Bavaria“ savo sveikuose pastatuose Münchene, nors ir siauresniu mastu, darbą vėl pradeda.

— Praeitą savaitę Münchene pradėjo veikti 7 sveiki išlikę kino teatrai.

— Jau gerokas galas kas savaitė po porą koncertų civilinei publikai duoda Müncheno filharmonijos simfoninis orkestras, diriguojamas žymių dirigentų, tarp jų ir publikos mėgiamasis, nacių persekiotas, dirigentas Hans Knappertsbusch. Visi koncertai, buvusieji reprezentaciniame Müncheno Prinzregenten teatre, turinčiame 1600 vietų, buvo sausakimšai pripildyti.

— Per Müncheno radiją nuo IX. 10 d. pradėti anglų k. kursai; kasdien 7—7^{15} ir 17^{30}—17^{45} vokiečių k. vedamuose 15 minučių paplepėsiuose duodama galimybė susigyventi su anglų kalba.

— Müncheno savivaldybės maitinimo ir ūkio skyrius informuoja, kad miestas jau dabar turi javų atsargas iki sekančių metų sausio mėnesio.

—Münchene įsakymo būdu visi jaunikliai turi būti įskiepyti nuo difterito. Už medicinišką patarnavimą nereikia mokėti.

— Valant griuvėsius Münchene naudojama nauja sprogstama medžiaga, kurios veikimo stiprumą galimai lengvai reguliuoti, keičiant temperatūrą.

Vardan tos Lietuvos...

Amžius žydėjus, motina žemė,
Priimk be graudžio, ką amžiai
lemia ... *J. Baltrušaitis.*

Kai kitos tautos džiaugsmingai švenčia karo užbaigimo šventes, mes, lietuviai, pilnai to džiaugsmo išgyventi negalime, nes mūsų tėvynė, tapusi šio karo auka, dar nėra laisva. Kol kas mes tik mintimis skrendame į tą šalį, kur Nemunas banguoja, kur Baltijos jūra, savo bangomis glostydama nuvargintą tėviškę, gintaro ašaromis verkia.

Tačiau tikėkime, kad išauš ir mums laisvės rytas, ir mes, sugrįžę, su ašaromis akyse bučiuosime motiną žemę.

O dabar mums laikas pagalvoti, ką gero mes nuvešime grįžę į Tėvynę? Medžiaginių turtų, tremtiniais būdami, neprisikrausime. Tenka rinkti dvasines vertybes.

Štai mes, Münchene gyvenantieji mokytojai, mokiniai ir tėvai, susibūrėme į lietuviškąją gimnaziją. Tėvynės vardu mes, mokytojai, ryžtamės skirti savo jėgas mokymo — auklėjimo darbui. Moksleiviai ateina į tą mokslo židinį su meile savajam kraštui ir ryžtasi, nepaisydami sunkumų, siekti mokslo šviesos, kad, grįžę į tėvynę, būtų naudingi kultūros darbininkai. Ir mokinių tėvai, kuriems buvo lemta išgyventi antrąjį karą, trokšta, kad jų vaikai išsiauklėtų tauriais žmonėmis, išmoktų mylėti Lietuvą ir galėtų dėl jos aukotis.

Jei viltis laimingos Lietuvos ateities stiprins mus ir vienybė nepaliaus tarp mūsų žydėjusi, tai mes Lietuvių Gimnazijoje Münchene sukursime Lietuvai vertingą dovaną.

J. Kazlauskas,
Lietuvių Gimnazijos Münchene
Direktorius

IŠ VISO PASAULIO

LIETUVA. Visose tarybinėse Lietuvos mokyklose, neišskiriant nė pradžios mokyklų, įvestos karinio parengimo pamokos.

Varniuose veikia nepilnoji vidurinė mokykla. Per Vilniaus radiją buvo duotas papeikimas Kretingos apskr. kompartijos komitetui, kad nekontroliuoja valščių komitetų veiklos.

Lietuvos tarybinė spauda ir radijas pilnu tempu varo propagandą už tai, kad ūkininkai 100 atliktų ūkines pareigas valstybei.

Vilniaus radijas programą kasdien pradeda Lietuvos himnu.

TOL. RYTAI. Gen. McArthuras, kurs vyr. būstinę jau įkūrė Tokio mieste, pareiškė: J. A. V. sieks sunaikinti Japonijos militarizmą, rems visas liberalines tendencijas, globos demokratines laisves, stengsis sukurti tokią japonų valdžią, kuri atitiktų tautos norus ir gerbtų kitų tautų teises bei pačios Japonijos įsipareigojimus.

Paskelbtas japonų karo nusikaltelių sąrašas. Buv. min. pirm. *Tojo* suimamas bandė nusižudyti. Amerikos kongrese pareikalauta, kad būtų suimtas ir pats imperatorius Hirohito.

Britų kariuomenė įėjo į Indokiniją ir ten paliks tol, kol pakankamai atvyks prancūzų pajėgų, kad krašte įstengtų išlaikyti tvarką.

Prez. Trumanas spaudos k-joje pareiškė, jog J. A. V., Did. Britanija, Sov. S-ga ir Kinija sutarusios, kad Korėja būtų *laisva ir nepriklausoma*.

Indokinijos pusiasaly esanti Siamo valstybė, nors oficialiai „kariavo“ prieš Aliantus, tačiau, kaip pranešama iš Vašingtono, slapta buvo J. A. V. sąjungininkė ir tarnavo Aliantų interesams. Šiai veiklai vadovavo pats valstybės galva — karaliaus pavaduotojas Paraditas.

Prancūzijos kairiųjų partijų konfliktas su gen. de Gaulle tęsiasi. Ginčo priežastis — gen. de Gaulle nusistatymas nekeisti rinkimų įstatymo kairiųjų pageidaujama prasme.

Britų korespondentas iš Paryžiaus praneša, kad Vokietijoje be pėdsakų dingę 300.000 prancūzų.

Graikija išreiškė protestą, kad nebuvo pakviesta į taikos sudarymą su Italija.

J. A. V., Did. Britanijos ir Prancūzijos vyriausybės oficialiai paskelbė, kad stebės Graikijos rinkimus. Tik laisvais demokratiniais rinkimais sudaryta vyriausybė galėsianti krašte įvesti tvarką.

Lenkijos vyriausybė paskelbė, kad konkordatą su Vatikanu laikanti negaliojančiu. Vokiečių okupacijos metu Vatikanas Lenkijos bažnyčioje varęs provokišką politiką ir iki šiol nepripažinęs Varšuvos vyriausybės.

Gen. Eisenhoveris lankėsi Romoje ir buvo Vatikane priimtas popiežiaus. Pasikalbėjimas tęsėsi apie 1 val.

Š. m. IX. 21 d. gen. Eisenhoveris atvyko į Lenkiją, o feldmaršalas Montgomery — į Čekoslovakiją.

Norvegų telegramų agentūra praneša, kad rusų pajėgos traukiasi iš Norvegijos. Anglų ir amerikiečių kariuomenė pasitrauks lapkričio mėn. *J. K.*

išreiškė ir įsitikinimą, kad 5' konferencijoje bus tariamasi ir ieškoma kompromisų toje pat dvasioje, kaip sąjungininkai kad .tardavosi karo metu. Londono radijo komentatorius irgi reiškia viltį, kad konferencijai pasiseks nugalėti sutiktus sunkumus. Nors, esą, sovietų spaudoje buvę nepalankių išsireiškimų dėl Vakarų demokratijų užimtos pozicijos Rytų Europos klausimuose, tačiau Maskvoje esąs noras gyventi ir dirbti sutariant su Vakarais.

*

Pasibaigus karui, kare dalyvavusios valstybės demobilizuojasi. Demobilizacijos nutarimus ir įstatymus jau yra išleidusios ir šiam kare dalyvavusios valstybės. Tačiau iš Anglijos min. pirm. Attlee ir prez. Trumano pareiškimų aiškėja, kad šios valstybės *visai* demobilizuotis neskuba. Priežastys yra įvairios. Londono radijo komentatorius šiuo klausimu pasisako: Demobilizacijos laukia kariai ir jų šeimos. Tai vyriausybė žino ir demobilizacijai visu rimtumu ruošiasi. Tačiau Vokietijoj tvarką išlaikyti esančios reikalingos stiprios pajėgos, ypač artėjant žiemai. Be to, Aliantai darą viską, kad Vokietiją ištrauktų iš ūkinio chaoso ir grąžintų į normalų gyvenimą. Čia taip pat talkininkaujanti kariuomenė. Amerikos gi prezidentas kongresui pasiūlė priimti tautos saugumo programą, kuria numatoma eventualų atominės bombos panaudojimą ir visas ginklų rūšis sujungti vienos gynybos ministerijos žinion. Šitos priemonės reikalingos todėl, kad. J. A. V. artimoje ateityje numačiusios didelę dalį sausumos, jūros ir oro pajėgų laikyti ginkluotą. *J. K.*

BENDRADARBIAVIMAS TAIKOJE

„Nuo ūkinio bendradarbiavimo kare mes turime vis labiau pereiti prie ūkinio bendradarbiavimo taikoje“, išsireiškė prez. Trumanas Amerikos kongresui pasiūlydamas priimti jo sudarytą plačią perorganizavimo — pagalbos tiekimo programą. Iš vienos pusės ši programa apima sprendimą ekonominių pasaulio problemų, susidariusių po to, kai Amerika nutraukė skolinimo — nuomojimo paktą, iš kitos — Amerikos vidaus pokarinius ūkio ir politikos klausimus: nedarbo galimumus, perėjimą iš karo į taikos gamybą, mokesčių sistemos ir t. t. Ta pačia proga presidentas paprašė kongresą UNRRAi pagelbos ir pasaulio atstatymo reikalams ateinantiems metams paskirti 1300 mil. dolerių.

Ekonominiame gyvenime bendradarbiavimas vyksta pilnu tempu: vedamos derybos, sudaromos prekybinės sutartys ir t. t. Tačiau dar gyvesnė veikla pastebima politiniame gyvenime. Šiuo metu paslio politikos susidomėjimo centre stovi Londone vykstanti 5 užs. reik. min. konferencija. Londono radijo komentatoriaus žodžiais, visos 5 galybės šiai konferencijai skiria didelės reikšmės. Ypač aktyviai reiškiasi J.A.V. ir Sov.-Sga. Šios dvi valstybės po I Pasaulinio karo iš Europos reikalų buvo pasitraukusios, už ką joms dabartiniame kare tekę daug sumokėti. Dabar nebenorinčios pakartoti praeities klaidų.

Iš paskelbto konferencijos komunikato matyti, kad pirmoje eilėje svarstoma Anglijos pasiūlytas taikos sutarties su Italija projektas. Apie pasiektus rezultatus dar nepranešama, nors, rašant šią apžvalgą, konferencija jau tęsiasi 10-ą dieną. Lygiagrečiai su taikos sąlygų išdirbimu norima išspręsti Italijos — Jugoslavios teritorinį ginčą. Užs. reik. min. pavaduotojams pavesta nustatyti ginčijamos srities etnografinę sieną ir išdirbti Triesto sutarptautinimo projektą. Iš Londono radijo pareiškimų galima daryti išvadą, kad Did. Britanija Italijos klausimo nestato per aštriai.

Sov. S-gos užs. reik. komisaras Molotovas konferencijai įteikė taikos sutarčių projektus su Bulgarija, Rumunija ir Vengrija. Šių klausimų pajudinimas kelia pagrįstą visų susidomėjimą, nes iš Balkanų valstybių į Londoną atvyko visi Anglijos ir Amerikos ambasadoriai. Atrodo, kad didžiausią sunkumą sudarys tų valstybių demokratiškumo klausimas. Did. Britanijos ir J. A. V. politiniai sluoksniai nedviprasmiškai yra pasisakę, kad šiose valstybėse vyriausybės nėra demokratinės ir kad jos atsisako jas pripažinti. Jas yra pripažinusi vien tik. Sov. S-ga. Anglijos min. pirm. Attlee profesinių s-gų kongrese pareiškė, kad kaikurios valstybės demokratiją aiškinančios neteisingai. Demokratiniuose. kraštuose valdanti dauguma, bet tai nereiškia, kad krašte negalį būti mažumos, kuri sudarytų opoziciją. Priešingai, pareiškė ministeris, be opozicijos iš vis nesą demokratijos.

Amerikos užs. reik. min. Byrnes dar prieš konferenciją buvo užsiminęs apie būsimus nuomonių skirtumus, bet kartu

NAUJI LEIDINIAI

Pössnecke (Tūringijoje) Leo-Pra-Dono išleido išeivių maldų knygelę *„Viešpatie, pasigailėk mūsų!“* Spaudai parengė vietinis lietuvių kat. kolonijos kapelionas kun. A. Bardauskas. Maldos imtos iš kun. St. Ylos ir kan. A. Sabaliausko maldaknygių. Maldaknygė išspausdinta, gavus vietinio J. A. V. komendanto leidimą (Pößneck, Thür. 1945 virš. ir 132 + 4 psl., 12 × 8 cm, kaina nepažymėta) A. R.

30 × 21,5 cm, kaina nepažymėta) A. R.

Münchene šiomis dienomis irgi išleistas *anglų kalbos vadovėlis lietuviams*. Kaip patys leidėjai pasisako, jų darbas esąs su mažais pakeitimais kopija knygos: A. Herlitas „Anglų kalbos vadovėlis — IV ir V gimnazijos klasėms“.

Tas vadovėlis buvo paruoštas pagal Š. M. 1936 m. nustatytą gim. programą ir išleistas Spaudos Fondo. Rotatoriumi spausdintoji kopija yra „pirmas bandymas savo jėgomis ir savo priemonėmis pasigaminti trūkstamų vadovėlių“. Korektūros klaidų atitaisymą numatoma išleisti vėliau. Turint galvoje visus leidimo techninius sunkumus, reikia pripažinti, kad skaitytojams pateiktasis leidinys, ypač jo II dalis, visais atžvilgiais nusipelno teigiamo vertinimo. Kadangi leidėjai knygos pelną žada skirti švietimo reikalams, tai atrodo, kad skirtumas, susidaręs tarp faktiškųjų leidimo išlaidų ir gaunamųjų pajamų, bus gražiai sunaudotas. (Münchenas, 1945 m. rugpiūčio mėn. I lietuvių stovykla; 124 + 1 (70 + 54) psl., 30 × 21,5) S. S.

Lietuvių Gimnazijos Muenchene įsteigimo aktas

1945 metais rugsėjo mėnesio 22 dieną Muenchene-Bogenhausen, Displaced Persons Centre Nr. 95-279 Baltijos Tautų stovykloje kukliose gimnazijai skirtose patalpose susirinkę Muencheno lietuvių atstovai,

dalyvaujant šio lagerio vadovybei — UNRRA direktoriui ponui Ingham, lagerio vadovui ponui Slotboom, Lietuvių Sąjungos Muencheno Apygardos Valdybos pirmininkui generaliniam konsului ponui Kalvaičiui, Lietuvių Sąjungos Muencheno Skyriaus Valdybos pirmininkui konsului ponui Dr. Petrui Mačiuliui, gimnazijos direktoriui ponui Ignui Kazlauskui, gimnazijos inspektoriams pp. Jeronimui Ignatoniui ir Dr. Marijai Krasauskaitei, gimnazijos mokytojams, gimnazijos mokinių tėvų komiteto pirmininkui mokytojui ponui Žėmaičiui, gimnazijos mokiniams, šios stovyklos lietuvių pareigūnams ir kitiems tautiečiams, latvių ir estų atstovams,

akyvaizdoj padėties, jog, iš vienos pusės, mūsų — tremtinių lūkesčiai po laisvos tėvynės dangumi džiaugsminingai siekti kultūrinio gyvenimo pažangos dar nėra išsipildę ir, iš antros pusės, jog mūsų dabartinės sąlygos jau leidžia guostis bent mokslo įgijimo galimumu, kurį remia mūsų garbingieji globėjai — amerikiečių karinė valdžia ir UNRRA administracija,

konstatuojame faktą, kad šių metų rugsėjo mėnesio 17 dieną pradėjo veikti lietuvių gimnazija pavadinimu: „Lietuvių Gimnazija Muenchene".

Ši švietimo įstaiga tegul sudarys bent mažą indėlį mūsų pasiruošimui kultūringai gyventi savo laisvoj tėvynėje ir būti naudingiems žmonijos gerovei kelti.

Telaimina Aukščiausiasis šį mūsų darbą!

(parašai)

———

*

Š. m. rugsėjo mėn. 22 d. įvyko iškilmingas lietuvių gimnazijos įsteigimo aktas. Dalyvaujant susirinkusiems, UNRROS direktorius p. Ingham prikalė prie gimnazijos išorinių durų gimnazijos iškabą lietuvių ir anglų kalbomis. Čia pat Liet. Sąj. Muencheno Skyriaus Valdybos pirmininkas p. Dr. P. Mačiulis pasakė šia proga gražią kalbą. Gimnazijos viduje, visiems sugiedojus „Marija, Marija", Lietuvių Sąjungos Muencheno Apygardos Valdybos pirmininkas p. A. Kalvaitis pasakęs angliškai padėkos kalbą, perskaitė ir įteikė Muencheno lietuvių adresą kartu su gimnazijos įsteigimo akto angliškuoju vertimu UNRROS stovyklos direkcijai.

Gimnazijos direktorius p. I. Kazlauskas perskaitė gimnazijos įsteigimo aktą lietuvių kalba, o jo vertimą p. A. Kalvaitis angliškai. Aktą pasirašė UNRROS vadovybė, gimnazijos vadovybė, mokytojai, lietuviškųjų organizacijų atstovai, mokinių tėvų atstovai, ir daugelis kitų dalyvių.

Čia buvo perskaitytas ir pasirašytas taip pat pradžios mokyklos įsteigimo aktas.

UNRROS direktorius p. Ingham gražiai palinkėjo lietuviams čia mokintis ir galop grįžti į savo tėvynę.

Po sveikinimų gimnazijos direktorius p. I. Kazlauskas tarė baigiamąjį žodį, po kurio sudainuota keletas lietuviškų dainų ir Lietuvos himnu baigtos iškilmės.

Malonu konstatuoti, tautiečių ir stovyklos administracijos širdingumas, kurį čia pat parodė, paremdami gimnaziją gausiomis aukomis iš savo kuklių tremtinio išsteklių. Vieno stovyklos bloko lietuviškasis komendantas p. Košuba įteikė savo bendragyventojų vardu 629 RM., p. V. Alksninis — 235 RM., Liet. Raudonojo Kryžiaus Muenchen Valdybos pirmininkas p. Prof. Alminas — 300 RM. ir UNRROS direktorius p. Ingham pažadėjo paremti mokinius rašomąja medžiaga ir kitomis priemonėmis.

Vincas Kazokas

NAMAI

Ir vėl šią valandą mane pikti sapnai
prikėlė.
Aš praveriu akis, išgąsdintas ir neramus.
Ir man vaidenasi kadais nakčia matyti
žiburėliai —
Matau vėl gimto krašto apsnigtus
namus.

Regiu senelę, šluojančią snieguotą
kelią,
Ir šąlančius paukščius, sutūpusius
sušilti kaminuos.
Čia pasiekia mane skambėjimas linksmų
varpelių
Ir posmai kažkada girdėtos vaikystėje
dainos.

Ir aš juntu, kaip mano siela sunkiai,
sunkiai lenkias
Prieš motiną, ir seserį, ir apsnigtus
jaukius namus.
O mintys klykdamos, lyg paukščiai
čionai renkas,
Pažadindamos vėl tik pamirštus piktus
sapnus.

Paskui pakyla jos ir leidžiasi gimton
pastogėn,
Kur mano motina sapne vis šaukiasi
mane vardu.
Tai vėl kvatodamos nuskrieja jos, lyg
lengvos rogės,
Skambėdamos varpelių tolimu garsu.

Tada girdžiu: mane lyg šaukia motina,
namai ir vėjas,
Ir nuo jų šauksmo aš kaip medis
rudenį drebu.
Po nemigo nakties štai beldžiasi langan
aušra atėjus
Ir rytmečio šviesoj ištirpsta sapnas
nuostabu.

Savimylą mūsų niekuomet nepatenkins, net ir tuomet, jeigu ji galėtų visa daryti, ką ji norėtų. Patenkintu tapti galima tik savimylos atsisakius. Be atsisakymo negalima tapti patenkintu; tik atsisakymas daro laimingu.

Pascal, Pensées

Yra trijų rūšių žmonių: vieni tarnauja Dievui, nes jį rado; antri ješko jo, nes jo dar nerado; treti gyvena taip sau, jo neieškodami ir jam netarnaudami. Pirmieji yra protingi ir laimingi, antrieji — protingi ir nelaimingi, tretieji — neprotingi ir nelaimingi.

Pascal, Pensées

Sportas

Aplinkraštis sporto reikalu

Lietuvių Sąjungos Valdyba Würzburge pakvietė specialų žmogų tvarkyti sportinio gyvenimo išeivijoje. Ta proga L.S. Valdyba ragina visą lietuvių jaunimą nepasiduoti bendram sustingimui, slunkinėjimui. Prie S-gos skyrių turi kurtis sporto būreliai, o skyrių vadovybės turi teikti jiems visokiariopą pagalbą. Bet kiekvienas sporto vienetas kol kas lieka tiesioginėje skyriaus žinioje. Duodamas progos pasireikšti vietinei iniciatyvai, centras nori likti tik skatintojas, derintojas ir patarėjas.

Imdamasis sporto darbą organizuoti, centras prašo visas skyrių vadovybes pranešti: 1. ar veikia prie L.S. skyriaus, kom-to ar stovykloje sporto būrelis? 2. jei veikia, tai kada jis įkurtas ir kuo vardu? 3. kiek turi aktyvių sportininkų (vyrų ir moterų); pridėti vardinius sportininkų sąrašus, pažymint, kurią sporto šaką kultyvuoja; 4. kurių sporto šakų yra komandos? 5. kiek turėta rungtynių, prieš ką ir kokios pasekmės? 6. sporto vadovybės sudėtis; 7. ar turi sporto aikštę, kuria gali laisvai naudotis? 8. ar žiemą turės mankštos salę ir čiuožyklą? 9. ar turi sportinės aprangos ir priemonių? Jei turi, tai kiek ir ko?

Šias žinias centrui prašoma siųsti kiek galint greičiau. Drauge prašome pridėti sporto būrelių veikimo planus, pageidavimus ir sąmatas, smulkiai nurodant atskiras pozicijas. Aplinkraštis baigiamas šiuo kreipimuosi: „Jaunime, prieš tavo akis dideli uždaviniai. Juos išspręsti padės ir sportas. Kiekvienas jaunuolis tegul dalyvauja sportiniame sąjūdyje."

Šachmatų žaibo ir kvalifikacinės varžybos

Š. m. rugsėjo 14 d. baigėsi Müncheno lietuvių kvalifikacinės šachmatininkų varžybos, trukusios ilgesnį laiką, sutraukusios gausų dalyvių skaičių ir sukėlusios gyvo susidomėjimo. Pirmąją vietą išsikovojo p. Rukovišnikas, antrą ir trečią vietą pasidalino p. p. Grybauskas ir Gailius, surinkę po lygiai taškų, o ketvirtoje vietoje atsidūrė p. Bratanavičius.

Tą pat dieną F stovykloje buvo lietuvių šachmatininkų žaibo varžybos. Šiomis varžybomis buvo irgi labai didelis susidomėjimas, nes jose galėjo dalyvauti visi, norį išbandyti savo pajėgumą ir sugebėjimą greitai orientuotis. Kiekvienas žaidėjas turėjo per 10 sek. padaryti bent vieną ėjimą; trūkstant kitų priemonių, laiką žymėjo kas kartą duodamu pianino tonu. Burtų keliu susigrupavę žaidėjai pradėjo apie porą valandų trukusias varžybas. Pirmąją ir antrąją šių varžybų vietą pasidalino, surinkę po lygiai taškų, p. p. Rukovišnikas ir Bratanavičius, trečioje liko p. Grybauskas ir ketvirtoje — p. Vakselis.

IEŠKOJIMAI

Stengdamiesi patarnauti savo išblaškytiems tautiečiams, esame įvedę ieškojimų skyrių. Pranešame, kad šis skyrius bus kiekviename mūsų leidinio numeryje ir kad ieškojimai priimami visada. Jie bus talpinami iš eilės. Už kiekvieno ieškomojo asmens paskelbimą „Aidų“ administracijai yra įmokamos dvi markės. Šia proga kreipiamės į visus mūsų tautiečius, prašydami vieni kitiems padėti susirasti savo artimuosius.

41. Kniuipys Benediktas, München, I-ji liet. stov., — brolių Juozo ir Jono, gyvenusių Skuodo valsč.
42. Bliudnikas Ernestas, Dillingen, L.S-ga, arba „Aidams“, — brolio Petro, pask. metu gyv. prie Jugoslavijos sienos; — Jucės Plukienės-Mečiūtės, gyv. Amstetten (Austrijoje); — Julės Verksnienės-Mečiūtės ir Stefanijos Mečiūtės. gyv. Amstetten (Austrijoje).
43. Kizlaitis Vincas, Bamberg, Moosgasse 121, liet. stov., — Broniaus Pavasario; — Ksavero Raznausko; — Algirdo Dūdos; — Edvardo Zobarsko. Visi pask. metu gyv. Italijoje.
44. Rūzgas Vladas, Hanau, liet. stov., 5 blokas, — Petro Rūzgo iš Utenos.
45. Juodgalvienė Marija, Traunstein, Stadtplatz 20, Liet. Komitetas, — Jono Juodgalvio iš Kauno; — Juozo Paškevičiaus, ūkininko iš Vilkaviškio.
46. Klypas Antanas, München, I-ji stov., — Juliaus Klypo, gim. 1920 m. Kupiškio valsč.; — Leono Stoniko, gim. 1927 m.; — Algirdo Plūko, gim. 1924 m., paskiausia gyv. Vilniuje.
47. p. p. Veršeliai, Wasserburg a. Inn, — sūnaus Vytauto Veršelio, studento, gim. 1923. I. 20.
48. Bernartienė Zofija, Wasserburg a. Inn, — sūnaus Valentino Bernarto, gim. 1924. 5. 24., iš Panevėžio.
49. Ruseckas Vytautas, München, I-ji liet. stov., — Valerijono Gylio su šeima, pask. gyv. Karpfenberg-Dechendorf (Austrijoje).
50. Barčiauskas Juozas, Hassendorf, Kr. Rothenburg (i. Hann.), liet. stov., — sūnaus Vytauto-Juozo Barčiausko.
51. Karčiauskaitė Janina, Mittenwald, Gebirgsjägerschule; — Albinos Grigelytės iš Vilkaviškio; — Buinevičiaus Juozo iš Šakių aps.; — Smilgiaus Juozo iš Šakių aps.; — Milaševičiūtės Stasės iš Kauno; — Žilinsko Stasio.
52. Gailienė - Ungurevičiūtė Halina, München, I-ji liet. stov., Lohengrinstr., — Evaldo Ungurevičiaus iš Šančių.
53. Skudauskaitė Jonė, München, Lamontstr. 21, Liet. S—ga, — brolio Gedimino Skudausko iš Kauno, paskiausia gyv. Dresdene ir po to Silezijoje.
54. Vasaris Vytautas, Würzburg, Nordkaserne, — Petro Vasario, gim. 1921 m. ir Stasio Vasario, gim. 1924 m. Lietuvoje gyv. Ylakiuose, Mažeikių apskr.
55. Sodaitis Antanas, München, Möhlstr. 25, — Juozo Kondrato, gyv. Dresdene, vėliau Kempteno apylinkėse.
56. Šipelytė Bronė, Kempten, Salzstraße 17, — Leono Lukšo iš Panevėžio (vėliau gyv. Dresdene); — Broniaus Šimonio; — Elenos Izovelytės iš Kauno; — Edvardo Šiškos iš Panevėžio.
57. Butrimaitienė Jadvyga, München, I-ji liet. stov., — savo vyro Butrimaičio iš Ašmenos; — Kazio Gonto iš Mažeikių.
58. Štaškūnas Simas, München, Pilotystr. 6, — brolio Juozo, Lietuvoje gyv. Goštautų km., Baisiogalos v., Kėdainių apskr.
59. Kasparaitienė Agota, München, I-ji liet. stov., — Gustavo Kasparaičio ir sesers Onos Bendžiuvienės iš Šakių.
60. Ditkus Juozas, München, I-ji liet. stov., — brolio Jono Ditkaus iš Raudonės valsč.
61. Ambrozaitis Juozas, Starnberg b. München, — Izidoriaus Žukausko, kilusio iš Šimkaičių valsč.
62. Markevičius Vytautas, München, Liet. Sąjunga, — tėvo Vinco Markevičiaus, pask. gyv. Reisenbeck, Olandijos pasienyje; — brolio Algirdo Markevičiaus, pask. gyv. Stettine.
63. Burba Kostas, dipl. inž., Göppingen, Württbg., Gustav-Adolf-Str. 22, — tėvų: gyd. chir. Vlado Burbos ir Kotrynos Burbienės iš Mažeikių.
64. Rimkuvienė Kunigunda, Göppingen, Württbg., D. P. Team 68, — savo sūnų Alberto ir Prano Gailių kilusių iš Mašeikių. Vokietijoj gyv. Linze.
65. Alinskas Vytautas, München, Lamontstr. 21, — Petro ir Vinco Alinskų; — Alinskienės Adelės; — Alinskaitės Danutės, gyv. Pilviškiuose; — Alinskienės Elytės, gyv. Kud. Naumiestyje; — Leverienės Valės, gyv. Kud. Naumiestyje.
66. Tamošaitytė Ona, Ingolstadt, Elbrechtkaserne, D. P. Camp „C“, — brolio Vaclovo Tamošaičio; — Elzės Tamošaitienės ir pažįstamų.
67. Savickas Henrikas, Ingolstadt, adr. kaip nr. 66, — savo giminių ir pažįstamų.
68. Bukauskas Juozas, München, II-ji liet. stov., — savo žmonos Onos Bukauskienės, Lietuvoje gyv. Tauragėje, Vok.-Čekijoje.
69. Šulaitienė Antanina, Gunzenhausen, liet. stov.; — Dobkevečiaus Edvardo; — Krupovienės Elenos ir Zamkauskaitės Angelikos.
70. Šulaitis Vladas, Gunzenhausen, liet. stov.; — Šulaitytčių: Antaninos ir Anastazijos ir Ridikų: Alfonso ir Elenos.
71. Balienė Stefanija, Gunzenhausen, liet. stov.; — vyro Karolio Balio.
72. Šulaitienė Ona, München, I liet. stov. (Lohengrinstr.); — Šarkanaitės Barboros ir Ilčiuko Prano.
73. Straukas Bronius, München, I liet. stov.; — Straukų Jono ir Vinco; — Kuzminsko Stepo ši Tverų.
74. Gruzdys Antanas, Ingolstadt, liet. stov.; — Gruzdžio Broniaus ir Bieliūno Zigmo.
75. Gudaitis Juozas, München, II liet. stov.; — Kučiauskaitės Aldutės, gyv. Kėdainių aps. ir lankiusios Kėdainių gimn.
76. Dr. Danilevičius Zenonas, Viechtach i. Bayr. Wald; — Plečkaičių Natalijos ir Pijaus su vaikais iš Marijampolės.
77. Juodvalkis Antanas, Landshut i. Bay. Lietuvių kom-tas; pusbrolio Jono Juodvalkio; — Petro Dūdėno.
78. Kijauskas Albinas, Eichstätt, Luitpoldstr. 249 c; — Kijauskienės Petronėlės, Kijauskaitės Viktorijos ir Anėles, kilusios iš Karklupėnų km.
79. Gimbutas Stasys, Lauffen (a. d. Salzach), Hindenburgstr., Knabenschule; — Petravičiaus Vytauto iš Šiaulių; — Bardausko iš Šaukėnų; — Bernoto Mečislovo iš Šaukėnų.
80. Krapauskas Izidorius, Hanau, liet. stov.; — Sofijos Bajorūnienės; — Rozalijos Žukauskienės (abi iš Kauno); — Antano Laurinavičiaus.
81. Dr. Uselis Alfonsas, Kempten, liet. bendrabutis; — Uselių Zenono, Vinco ir Bonifaco; — Padagos Prano; — Ruškio Jono; — Nakrevičiaus Vinco (kilę iš Veiviržėnų, Kretingos aps.).
82. Čečauskienė - Jasiukonytė, Regensburg, Wörthstr. 23; — Šlekio Kęstučio su žmona.
83. Jurkšaitienė Filomena ir duktė Birutė, München, I liet. stov.; — Teodoros Jurkšaitytės, gim. 1927 m., gyv. Magdenburge ir Juozo Jurkšaičio, gim. 1903 m., gyv. Leipzige.
84. Kulpavičius Vladas su šeima, Eichsfätt, liet. stov.; — Kulpavičių: Algirdo 17 m. ir Kęstučio 15 m.
85. Danta Edmundas, Lübeck, Ziegelstr. 28 a; — Jonaičio Zigmo, gim. 1928. IV. 28. Joniškio vlsč., buvęs prie Dresdeno, Vengrijoj, Kassel ir š. m. kovo mėn. Hanau.

Mūsų bendradarbiams

Gerbiamieji rašytojai, žurnalistai ir visi kiti spaudos darbininkai prašomi redakcijai medžiagą siųsti kol kas šiuo adresu: München 27, Lamontstr. 21, Litauischer Verband, „Aidams“.

Rankraščius prašome įteikti kiekvieną savaitę ligi penktadienio vakaro. Honoraras mokamas iš anksto susitarus arba pagal redakcijos nuožiūrą. Redakcija rankraščių nesaugoja, juos taiso savo nuožiūrą ir nespausdintų negrąžina. Redakcijos darbo valandos: 10—12 ir 15—17 val.

Redakcija

Leidžia — Spaudos Darbuotojų Kolektyvas. — Vyr. Redaktorius Dr. V. Bieliauskas. Viršelio vinjetė dail. E. Krasausko.
Adresas: München 27, Lamontstr. 21